

ЮРИДИЧЕСКИЙ ВЕСТНИК

ЮРИДИЧНИЙ ВІСНИК

LAW HERALD

6'2014

Виходить шість разів на рік

Засновник:
Національний університет
«Одеська юридична академія»

Журнал зареєстровано в Комітеті у справах преси та інформації Одеської обласної державної адміністрації 12 листопада 1993 р. Свідоцтво: серія ОД № 189. Перереєстровано Міністерством у справах преси та інформації України 28 липня 1996 р. Свідоцтво: серія КВ № 2065 та Міністерством юстиції України 25 травня 2010 р. Свідоцтво: серія КВ № 16683-5255ПР. Перереєстровано Державною реєстраційною службою України 14 листопада 2011 р. Свідоцтво: серія КВ № 19241-9041 рп.

Президією Вищої атестаційної комісії України включено до наукових видань, в яких можуть публікуватися основні результати дисертаційних досліджень (Постанови від 9 липня 1999 р. – № 1-05/7, від 14 квітня 2010 р. – № 1-05/3).

Індекс міжнародного центру реєстрації періодичних видань (Париж, Франція): ISSN 1561-4999 (18 березня 1999 р.)

Передплатний індекс: 40318

Головний редактор

М. П. Орзіх

Редакційна колегія:

Ю. П. Аленін

М. В. Афанасьєва

(заст. голов. редактора)

Л. Р. Біла-Тіунова

Д. Я. Гараджаєв

В. М. Дрьомін

В. В. Дудченко

І. В. Ілієв

С. В. Ківалов

В. Я. Крижановський

Ю. М. Оборотов

Б. А. Пережняк

(заст. голов. редактора -
відповідальний секретар)

О. П. Подцерковний

П. Р. Рабінович

В. О. Туляков

Є. О. Харитонов

Нормативно-правові акти,
розміщені у журналі, є неофіційною інформацією.

Передрук матеріалів, надрукованих у журналі, можливий лише з посиланням на журнал

Рекомендовано вченою радою
Національного університету
«Одеська юридична академія»
29.12.2014 р., протокол № 3

Редакційно-видавничий відділ НДЧ Національного університету «Одеська юридична академія»
вул. Пionерська, 2, каб. 1007, м. Одеса, Україна, 65009
Телефон редакції: +38 066 821 82 28
Телефон заст. головного редактора-відповідального секретаря: +38 067 480 23 53
Електронна пошта: yv@yurvisnyk.in.ua
Електронна адреса: www.yurvisnyk.in.ua

Здано до набору 14.12.2014.
Підписано до друку 29.12.2014.
Формат 70x108/16.
Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 53,94.
Тираж 200 прим.
Зам. № 33.

Друкарня видавництва «Юридична література»
(Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 4284 від 23.03.2012 р.)
м. Одеса, вул. Пionерська, 7.
Тел. (048) 777-48-79

Наукове видання

ЮРИДИЧНИЙ ВІСНИК 6'2014

Укр., рос., англ. мовами

Одеса • «Юридична література» • 2014

© НУ «Одеська юридична академія», 2014

Редакція запрошує до співробітництва вчених, практичних працівників, студентів, читачів, що цікавляться проблематикою журналу. Матеріали для опублікування подаються (і публікуються) українською, російською і англійською мовами і повинні відповідати чинним стандартам для друкованих праць і вимогам ВАК України (див.: Бюлетень Вищої атестаційної комісії України. – 2009. – № 5. – С. 26-30). Наукова стаття має містити постановку проблеми, оцінку стану літератури, завдання поданого матеріалу по обраній проблемі, висновки і перспективи подальших досліджень. Ліворуч від найменування статті вказується УДК. Обсяг статей, як правило, до 10 аркушів (кегель – 14, через 1,5 інтервалу), інші матеріали – до 6 аркушів – у 2 примірниках. Посилання по тексті оформлюються порядковим номером у квадратних дужках. Наприкінці тексту перед літературою вказуються ключові слова (до 5) мовою статті, резюме українською, російською та англійською мовами (всього до 15 рядків). Перелік джерел (література) розташовується після резюме і має містити вихідні дані джерел і сторінку, на яку зроблено посилання.

1. ФАЙЛ У ФОРМАТІ MS WORD З НАБОРОМ ТЕКСТУ, який висилається
на адресу: yv@yurvisnyk.in.ua

3. РЕЦЕНЗІЯ-РЕКОМЕНДАЦІЯ особи, що має вчений ступінь за фахом, що відповідає предмету статті, чи відділу, кафедри науково-дослідного, вищого навчального закладу або органу, організації (у формі виписки з протоколу).

Прізвище, ім'я, по батькові автора
Науковий ступінь, звання, почесне звання
Місце роботи і посада
Поштова адреса, телефони, факс, e-mail
Номер квитанції передплати на журнал (чи дата і місце передплати)
Найменування статті
Автори, на праці яких є посилання в рукопису
Дата відсилення рукопису

5. ЗАЯВКА НА ВИСИЛКУ АВТОРСЬКИХ ПРИМІРНИКІВ (післяплатою – не менше 5).

Резюме і рецензія не подаються за матеріалами для рубрик: «Проблемна ситуація», «Версія», «Публіцистика», «Наукове життя», «Прошу слова!», «Зворотний зв'язок», «Критика і бібліографія», «Ювілеї», «Персоналії».

Подані матеріали не рецензуються і не повертаються автору. Матеріали, подані з порушенням вимог стандартів, без зазначених додатків, не приймаються до редагування, публікації і не повертаються автору. Тому після подання матеріалу до публікації доцільно запросити редакцію особисто чи по телефону про дотримання вимог редакції. Редакція зберігає право на редагування матеріалів, їхнє скорочення й уточнення найменування.

Опубліковані матеріали виражають позицію автора, що може не збігатися з думкою редакції. За вірогідність фактів, статистичних даних і інших матеріалів відповідальність несе автор або особа, що надала матеріал.

Редакція веде листування тільки на сторінках журналу в рубриках «Проблемна ситуація», «Прошу слова!», «Зворотний зв'язок».

2

ЗМІСТ

МЕТОДОЛОГІЯ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ

Ю. Оборотов

*Современное государство:
от образа к реальности* 6

М. Дамирли

*Исламское право в сравнительной
перспективе: основные ракурсы
исследования* 14

Н. Душек

*Правоутворення:
до постановки проблеми* 19

В. Форманюк

*Судова практика
як специфічне джерело права* 24

О. Галета

*Підгалузь права й підгалузь законодавства:
аспекти співвідношення* 28

Т. Фурдик

*Діаспора в системі
колективних суб'єктів права* 33

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ У ДІЇ

А. Єзеров

*Інтерпретаційна діяльність
Конституційного суду України* 38

П. Каблак

*Засоби масової інформації у взаємодії
судової влади та громадськості* 47

П. Латковський

*Функції Рахункової палати України
як постійно діючого органу контролю* ...55

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ

К. Бондаренко

*Щодо питання визначення
об'єкта державного управління* 62

І. Людькова

*Щодо особливостей правового статусу
центрального органу виконавчої влади
зі спеціальним статусом* 67

К. Москальчук

*Організаційні гарантії реалізації
права доступу громадян України
до служби в органах місцевого
самоврядування* 72

А. Швець

*Основні організаційно-правові форми
діяльності депутатів місцевих рад* 78

ПРОБЛЕМИ ТА СУДЖЕННЯ

Л. Юхтенко

*Процедура примирення
в адміністративному судочинстві:
дискусійні аспекти
доцільності застосування* 84

А. Романова

*Правомірна поведінка
як умова самоствердження людини* 91

В. Єрохов

*До питання визначення місця
податкової перевірки в механізмі
засобів державного примусу
в податковому праві* 96

О. Лук'янчиков

*Матеріальна відповідальність робото-
давця за шкоду, заподіяну порушенням
права на працю під час укладення
трудового договору за проектом
Трудового кодексу України* 101

О. Селецький

*Щодо визначення правового статусу
дипломатичних працівників
як учасників службово-трудова
відносин* 106

М. Топоркова

*Зміна й припинення договору
постачання теплової енергії
побутовому споживачу* 112

Т. Чурилова

*Державна реєстрація
права оренди земельної ділянки* 118

О. Подцерковний

*Про суперечність європейським
стандартам пропозицій
щодо ліквідації господарських судів* 125

І. Кравченко

*Особливості діяльності органів внутрішніх
справ під час провадження в справах
про адміністративні правопорушення
у сфері інтелектуальної власності* 131

Л. Палюх

*Проблеми кримінальної відповідальності
за завідомо незаконне затримання* 137

К. Плєва

Правовий статус свідків
за новим Кримінальним
процесуальним кодексом України 142

О. Поліщук

Диспозитивний режим у
кримінально-правовому регулюванні 147

П. Шапірко

Юридична, правоохоронна
та оперативно-розшукова діяльність:
аспекти співвідношення.....153

А. Березовський

«Індивідуальна амністія»
як засіб кримінально-правового впливу:
позитивні та негативні аспекти
правового регулювання.....159

В. Дрьомін

Деінституціоналізація влади
як криміногенний фактор.....165

А. Барцицька

Актуальні питання виокремлення
технологічного аспекту
криміналістичної методики 175

О. Анненко, П. Зубаков

Розгляд слідчим, прокурором клопотань
учасників кримінального процесу
на стадії досудового розслідування.....182

УКРАЇНА І СВІТ

В. Форманюк

Основні форми
європейської інтеграції в праві.....188

А. Циверенко

К некоторым вопросам о защите прав
человека в системе Европейского Союза ..193

Ю. Кириченко

Право на свободу об'єднання
в політичні партії: порівняльно-правовий
аналіз конституцій України
та європейських держав 199

О. Федорів

Інституційний механізм бюджетних
відносин Європейського Союзу.....205

Т. Мудряк, Н. Потомська

Міжнародне співробітництво
щодо криміналістичного забезпечення
розслідування злочинів 211

В. Поляков

Конфіскація майна:
на шляху до євроінтеграції.....217

І. Ізарова

Розвиток електронного правосуддя
в цивільних справах
у європейських країнах 222

ЗВ'ЯЗОК ЧАСІВ: СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

Н. Атаманова

Конституція П. Орлика
в сучасному державотворенні України.....228

Н. Войтович

Суб'єктивні права людини
та громадянина в науковій
інтерпретації Б. Кістяківського 234

Є. Полянський

Першоджерела англо-американської
юриспруденції: від права Стародавнього
Риму до формування загального права ..239

О. Козоріз

Формування структури
польської державної поліції
в Східній Галичині в 1919–1921 рр.....245

Н. Яцишин

Правовий статус західноукраїнських
земель та становище української
меншини в складі II Речі Посполитої
(1918–1939 рр.).....251

О. Паровишник

Історичні аспекти
адміністративно-правового регулювання
у сфері забезпечення прав інвалідів.....258

Г. Багнюк

Історико-правовий аспект становлення
й розвитку засади гласності та відкри-
тості кримінального провадження 263

Трибуна Доктора

З. Юдін

Контрактивізація державності:
тенденції та проблеми 269

І. Гловюк

Депонування показань свідка,
потерпілого за Кримінальним
процесуальним кодексом України 2012 р.....274

Трибуна Молодого Вченого

А. Бондаренко

Форми реалізації правозахисної
функції сучасної держави:
до постановки проблеми 282

В. Червоненко

Сравнительное государственное
методологическое значение.....289

О. Гордієнко

Конкретизація права в інтерпретаційній
діяльності Верховного Суду України 295

М. Коренева
Юридичні складники поняття ризику
в адміністративному примусі 301

І. Шабас
Поняття та ознаки
адміністративних корупційних
правопорушень
за законодавством України 306

О. Шапошников
Сучасний стан адміністративно-
правового регулювання надання
соціальних послуг в Україні 312

Д. Швець
Деякі термінологічні прогалини
вітчизняного законодавства
про зайнятість населення.....317

О. Колосова
Керівні принципи надання державної
допомоги суб'єктам господарювання....322

О. Чернілевська
Множинність осіб у зобов'язаннях
із заподіяння шкоди працівником 329

О. Калашник
Аналогія як спосіб подолання прогалин
у цивільному судочинстві 334

В. Швидка
Становлення та розвиток
договору найму житла в межах
триєдиного locatio-conductio 342

Н. Бузовська
Актуальні проблеми захисту прав
на фотографічні твори.....348

В. Віткова
Право на медичну допомогу та право
на смерть (евтаназію) 356

М. Качковський
Криміналістична характеристика
умисного введення в обіг на ринку
України небезпечної продукції 362

К. Латиш
Типові слідчі версії
під час розслідування вандалізму 369

Т. Нешик
Гарантії прав присяжних
як засіб забезпечення
законності судового рішення.....375

О. Попович
Забезпечення виконання
засад кримінального провадження
як об'єкт процесуального керівництва
прокурора в сучасному
кримінальному процесі 381

О. Пушкар
Актуальні питання змішаної форми вини
у злочинах, пов'язаних із порушеннями
спеціальних правил.....387

О. Савченко
Щодо співвідношення понять
«виховний вплив» та «соціально-виховна
робота» в кримінально-виконавчому
законодавстві України.....393

Г. Тюрін
Прокурор як суб'єкт кримінального
провадження на підставі угод 397

О. Фараон
Зміна повідомлення про підозру
в аспекті ст. 279 Кримінального
процесуального кодексу України.....402

О. Чебан
Загальносоціальна профілактика
злочинів, які вчиняються
бездомними особами 407

Ю. Бельський
Щодо визначення
поняття кіберзлочину.....414

Х. Босак
Кадрова політика в органах внутрішніх
справ України – механізм реалізації
кадрового потенціалу 419

Н. Слободяник
Вибірне начало та його значення
у формуванні суддівського корпусу.....425

І. Голубенко
Тести як критерії визначення
національності юридичних осіб інвесторів
у міжнародному приватному праві.....433

А. Afanasieva-DeMaggio
Children's right to breastfeeding: regulation
of children's right to breastfeeding in
ukraine in the light of healthy children's
nutrition international standards.....441

О. Rybak
Letter of request in cross-border legal
relations in the civil proceeding 450

НАУКОВЕ ЖИТТЯ

Х. Бехруз
Правові проблеми
цивілізаційного вибору України 455

КРИТИКА І БІБЛІОГРАФІЯ

Л. Корчева, О. Прієшкіна
Актуальне дослідження
виборчої інженерії в Україні 458

Л. Николєнко
Новое видение института
предупредительных мер
в хозяйственном процессе 461

УДК 341.4

Т. Мудряк,

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри кримінального права, процесу та криміналістики
Національного університету державної податкової служби України

Н. Потомська,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального права, процесу та криміналістики
Національного університету державної податкової служби України

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ЩОДО КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ

Найважливіша складова міжнародного співробітництва у сфері боротьби зі злочинністю — взаємодія між правоохоронними органами різних країн, що являє собою врегульовану нормами міжнародного та національного (внутрішньодержавного) права діяльність із захисту законних інтересів, прав і свобод особи, суспільства, держави й світового співтовариства від міжнародних, транснаціональних і злочинів, що мають транснаціональний характер, які посягають на внутрішньодержавний правопорядок. Однак зусиль однієї чи навіть декількох держав для забезпечення належної протидії злочинним проявам виявляється недостатньо.

Така взаємодія здійснюється шляхом прийняття узгоджених між країнами заходів зі встановлення караності в кримінальному порядку певних суспільно-небезпечних діянь (криміналізації) та уніфікації на цій основі кримінального законодавства; припинення кримінальних правопорушень, які готуються чи вчиняються, у тому числі й шляхом проведення, у необхідних випадках, оперативно-розшукових заходів; надання допомоги під час кримінального провадження та проведення процесуальних дій; організації діяльності міжнародних судових органів, пов'язаних із розслідуванням міжнародних злочинів, здійсненням кримінального провадження в порядку

переїняття, і покаранням осіб, винних у їх вчиненні, екстрадиції; визнанням і забезпеченням виконання вироків іноземних судів, передачею засуджених осіб; постпенітенціарним впливом, а також наданням професійно-технічної допомоги й попередженням кримінальних правопорушень.

Одним із напрямів міжнародного співробітництва з боротьби зі злочинністю є міжнародне співробітництво під час кримінального провадження [1].

Відповідно до ст. 542 Кримінального процесуального кодексу України (далі — КПК України) міжнародне співробітництво — це діяльність уповноважених органів під час кримінального провадження, що полягає у вжитті необхідних заходів із метою надання міжнародної правової допомоги шляхом вручення документів, виконання окремих процесуальних дій, видачі осіб, які вчинили кримінальне правопорушення, тимчасової передачі осіб, переїняття кримінального переслідування, передачі засуджених осіб і виконання вироків.

На сьогодні немає жодного міжнародного договору України, у назву якого входило б формулювання «міжнародне співробітництво під час кримінального провадження». У теорії кримінального процесу це питання також недостатньо вивчено. Це пов'язано насамперед із тим, що серед учених-процесуалістів немає єдиного підходу

них дій із взаємним проханням тощо); 4) видача; 5) передача для відбуття покарання або примусового лікування [3, с. 74–75].

А.І. Бастрикіна зазначає: «Правова допомога передбачає виконання окремих дій. Співпраця ж означає цілеспрямовану й постійну, спільну й узгоджену, широку за масштабами та різнобічну за формами й напрямками діяльність, спрямовану на досягнення єдиних цілей у боротьбі зі злочинністю» [4, с. 25–26]. Виходячи із цього, можна зробити висновок, що «правове співробітництво можна розглядати як більш високий, порівняно з правовою допомогою, ступінь спільної діяльності двох держав у сфері міжнародної боротьби зі злочинністю».

На нашу думку, це визначення не повною мірою розкриває зміст міжнародного співробітництва під час кримінального провадження, оскільки, з одного боку, А.Г. Волеводз частково вказує його складові, кажучи про отримання та надання допомоги під час досудового розслідування, а з іншого – використовує вельми розпливчасті формулювання, згадуючи про «прийняття інших заходів, необхідних для правильного вирішення кримінальних справ». При цьому автор нічого не говорить про те, що потрібно розуміти під цими заходами.

Стосовно цього нам більше імпонує позиція П.М. Бірюкова, який вважає, що поняття «правова допомога в кримінальних справах» і «співробітництво в кримінальних справах» не тотожні. На його думку, «правова допомога в кримінальних справах» включає в себе лише процесуальні дії, здійснювані на підставі прохань правоохоронних органів іноземних держав. Юридичним обґрунтуванням правової допомоги є запит (доручення, клопотання) компетентного органу іноземної держави. Правова допомога включає в себе цілий комплекс елементів (порядок взаємодії правоохоронних органів, реквізити доручення, процедуру виконання доручень тощо), регламентованих міжнародними та внутрішньодержавними нормами [5, с. 129].

Отже, найбільш загальною категорією міжнародних відносин є «співробітництво в кримінальних провадженнях», яке включає в себе «правову допомогу».

Є.В. Карасьова під час здійснення міжнародного співробітництва під час кримінального провадження виділяє такі його напрями: 1) взаємне дотримання встановлених міжнародним правом правил про імунітет; 2) розробка та дотримання міжнародних стандартів гарантій прав і свобод людини, яка тією чи іншою мірою виявляється залученою під час кримінального провадження; 3) правова допомога (виконання оперативно-розшукових і процесуаль-

державами в боротьбі зі злочинністю є співробітництво у сфері судочинства за кримінальними правопорушеннями різних видів. Така форма співробітництва має назву міжнародної правової допомоги. У ч. 1 ст. 541 КПК України вперше закріплено чітке визначення міжнародної правової допомоги, який притаманні такі ознаки: 1) здійснюється компетентними органами; 2) полягає у вчиненні процесуальних дій; 3) вчинення таких дій є необхідним для: а) досудового розслідування; б) судового розгляду; в) виконання вироку, який винесено як судом держави, так і міжнародною судовою установою.

Як відомо, основною метою криміналістики є сприяння боротьбі зі злочинністю на національному й міжнародному рівнях. Нині спільне для більшості країн абсолютне та відносне зростання злочинності є глобальною тенденцією, яка зумовлює зростання значення міжнародного співробітництва в боротьбі зі злочинністю в цілому та під час розслідування, розгляду й вирішення кримінальних справ [6, с. 17]. Ефективність взаємодії в цій галузі залежить від багатьох факторів, головним серед яких, на нашу думку, є створення дієвих правових механізмів надання міжнародної правової допомоги та інших видів співробітництва у сфері боротьби зі злочинністю.

Міжнародна правова допомога є офіційною діяльністю державних органів, яка здійснюється на підставі міжнародних договорів. Договори про правову допомогу забезпечують найбільш повне здійснення національної юрисдикції й уникнення конфлікту юрисдикцій. Саме із цією метою держави їх укладають. З появою міжнародних судових органів міжнародні договори можуть передбачати можливість надання правової допомоги для здійснення міжнародної кримінальної юрисдикції.

Так, українські органи досудового розслідування упродовж 2012 року зверталися із запитом про міжнародну правову допомогу в кримінальних провадженнях до компетентних уста-

нов 47 держав світу, найбільше – до Російської Федерації (396), Республіки Білорусь (32), ФРН (20), Італійської Республіки (19), Латвійської Республіки (17), США (12) та інших (Ізраїлю, Французької Республіки, Азербайджанської Республіки, Грузії тощо) [7].

Уповноваженим органом із питань міжнародної правової допомоги в кримінальному провадженні під час досудового розслідування та розгляду запитів іноземних компетентних органів є Генеральна прокуратура України, а саме Головне управління міжнародно-правового співробітництва та Міністерство юстиції України – під час судового розгляду. Компетентним органом є орган, який безпосередньо веде провадження в певній справі (ч. 6, 7 ст. 541 КПК України).

Поняття міжнародної правової допомоги в кримінальному провадженні розуміється у двох значеннях: як окрема форма міжнародного співробітництва (вузьке розуміння) чи як комплексний міжгалузевий інститут, який об'єднує декілька форм співпраці держав (широке розуміння) [8]. Необхідно зазначити, що відповідно до міжнародних договорів і КПК України міжнародна правова допомога здійснюється шляхом направлення запиту про проведення допиту особи як свідка, потерпілого, експерта, підозрюваного або обвинуваченого (ч. 3 ст. 552 КПК України), про проведення обшуку, огляду місця події, вилучення, арешту чи конфіскації майна або інших процесуальних дій (ч. 4 ст. 552 КПК України), що є однією з найбільш поширених дій у межах міжнародної правової допомоги в кримінальному провадженні.

Упродовж 2012 року управлінням правової допомоги та екстрадиції Головного управління міжнародно-правового співробітництва розглянуто 1 690 запитів про міжнародне співробітництво під час кримінального провадження (1 969 запитів було розглянуто в 2011 році), із яких 712 клопотань українських органів досудового розслідування (1 030) і 978 клопотань іноземних компетентних

Процесуальні чи слідчі (розшукові) дії, що підлягають виконанню, повинні бути передбачені законодавством обох договірних держав. Багатосторонні та

двосторонні договори конкретизують їхній перелік, адаптуючи його до законодавства держав. Однак із метою вирішення поставлених запитуючою державою завдань, визначення обсягу процесуальних і слідчих (розшукових) дій може належати й до компетенції виконуючої сторони. Так, згідно зі ст. 1 Європейської конвенції про взаємну допомогу в кримінальних справах 1959 р. Договірні сторони зобов'язалися надавати одна одній якнайширшу взаємну допомогу в кримінальному переслідуванні правопорушень, покарання яких на момент прохання про надання допомоги підпадає під юрисдикцію судових властей запитуючої сторони [12, с. 115].

Наприклад, Договір між Україною та Республікою Індія про взаємну правову допомогу в кримінальних справах від 2002 р. передбачає, що взаємна правова допомога включає заходи з виявлення, арешту, вилучення або конфіскації доходів і знарядь злочину; визначення місцезнаходження осіб і предметів, включаючи їхню ідентифікацію [13]. Використовуваний у договорі термін «заходи» передбачає проведення сторонами узгоджених процесуальних, слідчих дій, виходячи з особливостей кримінального провадження.

У випадках видачі особи державі, компетентними органами якої ця особа розшукується для притягнення до кримінальної відповідальності або виконання вироку, ніякої передачі компетенції в кримінальному провадженні не відбувається. Так, під час видачі особи (екстрадиції) запитувана держава лише приймає рішення про можливість або неможливість видачі конкретної особи, сам факт якого фактично не впливає на позицію органів розслідування щодо обставин вчиненого кримінального правопорушення.

Більше того, необхідні криміналістичні рекомендації щодо організаційно-тактичних особливостей проведення процесуальних і слідчих (розшукових) дій у межах міжнародної правової допомоги в кримінальних провадженнях

практично відсутні, з метою вирішення завдань кримінального судочинства не розроблено техніко-криміналістичні рекомендації щодо застосування науково-технічних засобів, що ускладнює належне криміналістичне забезпечення стосовно міжнародної правової допомоги в кримінальних провадженнях.

Так, проведення слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій, здійснюються тими членами спільної слідчої групи, які є компетентними органами цієї держави, тому роль представників іноземної держави в слідчій групі має дорадчий характер і виявлення ініціативи [1]. На думку О.А. Калганової, коло процесуальних дій, що можуть бути проведені в порядку надання правової допомоги, залежить від декількох факторів: а) потреб розслідування чи судового розгляду кримінального провадження; б) процесуальних можливостей виконати запитовану дію; в) національного законодавства виконуваної держави [14, с. 131–132].

Отже, на підставі викладеного вище можемо зробити висновок, що міжнародне співробітництво в кримінальних провадженнях як діяльність є важливою сферою міжнародних відносин, забезпечує міжнародно-правовий та внутрішньодержавний порядок, сприяє досягненню призначення кримінального судочинства держав-учасниць. Така співпраця являє собою специфічну діяльність держав в особі своїх правоохоронних органів, що здійснюють розслідування кримінальних правопорушень, зачіпають інтереси декількох держав. Обсяг, основні напрями й форми такого співробітництва визначаються змістом та особливостями міжнародної й внутрішньодержавної злочинності, а також політикою різних держав під час надання правової допомоги в кримінальних провадженнях, розвиненістю правової системи цих держав, ступенем їх включення в міжнародні відносини.

Ключові слова: міжнародне співробітництво, правова допомога, організація діяльності.

Стаття присвячена вивченню питання щодо організації процесуальних і слідчих (розшукових) дій у межах міжнародного співробітництва в кримінальних провадженнях.

Статья посвящена изучению вопроса относительно организации процессуальных и следственных (розыскных) действий в рамках международного сотрудничества в уголовных производствах.

This article is devoted studying questions organizations of procedural and investigative actions within international cooperation in criminal proceedings.

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 292 с.
2. Волеводз А.С. О некоторых направлениях совершенствования правового регулирования международного сотрудничества на досудебных стадиях уголовного процесса / А.С. Волеводз // Вопросы правоведения : [межвузовский сборник научных трудов]. – Ереван, 2001. – № 1. – С. 29–39.
3. Карасева Е.В. Процессуальные аспекты международного сотрудничества органов предварительного следствия при МВД Российской Федерации : дисс. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / Е.В. Карасева. – М., 1999. – 180 с.
4. Бастрыкин А.И. Взаимодействие советского уголовно-процессуального и международного права / А.И. Бастрыкин. – Л. : Изд-во Ленингр. ун-та, 1986. – 135 с.
5. Бирюков П.Н. Международное уголовно-процессуальное право и правовая система Российской Федерации: теоретические проблемы : дисс. ... докт. юрид. наук : спец. 12.00.10 / П.Н. Бирюков. – Воронеж, 2001. – 368 с.
6. Лунеев В.В. Проблемы международного криминологического сотрудничества / В.В. Лунеев // Международное сотрудничество в сфере борьбы с организованной

преступностью : междунар. науч.- практ. конф. (30–31 марта 2000 г.). – Екатеринбург, 2000. – С. 12–17.

7. Матеріали про результати роботи Головного управління міжнародно-правового співробітництва Генеральної прокуратури України у 2012 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.gp.gov.ua/ua/zvitmi.html/.

8. Чорноус Ю.М. Криміналістичне забезпечення міжнародної правової допомоги в кримінальних справах / Ю.М. Чорноус. – 2011. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Tpsek/2011_11/Chornous.pdf.

9. Смирнов М.С. Поняття і сучасний стан інституту взаємної правової допомоги по кримінальних справах / М.С. Смирнов // Підприємництво, господарство і право. – 2004. – № 2. – С. 118–121.

10. Бахін В.П. Поліцейський допит у США (поради допитувачому) : [навч. посіб.] / В.П. Бахін, В.К. Весельський, Т.С. Маліков. – К. : Правник, НАВСУ, 1997. – 32 с.

11. Особливості провадження допиту підозрюваного (обвинуваченого) з метою недопущення тортур та інших порушень прав людини : посібник / [В.К. Весельський, В.С. Кузьмічов, В.С. Мацішин, А.В. Старишківич]. – К. : НАВСУ, 2004. – 148 с.

12. Про ратифікацію Європейської конвенції про взаємну допомогу у кримінальних справах, 1959 рік, та Додаткового протоколу 1978 року до Конвенції : Закон України : від 16 січня 1998 р. // 36. міжнарод. договорів України про правову допомогу у кримінальних справах: багатосторонні договори. – К. : Фенікс, 2006. – 215 с.

13. Про ратифікацію Договору між Україною та Республікою Індія про взаємну правову допомогу в кримінальних справах : Закон України від 6 березня 2003 р. № 622-IV // Приватний практик. – К. : Ліга Закон, 2009. – С. 43–49.

14. Калганова О.А. Процесуально-правові засади участі іноземних громадян у кримінальному судочинстві України : [монографія] / О.А. Калганова. – Ірпінь : Національний університет ДПС України, 2009. – 154 с.

